

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.473/2017/6.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Firtkó Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Firtkó Tibor ügyvéd

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

Az I. rendű alperes képviselője: Dr. Perédi Tamás ügyvéd

A per tárgya: szerződési kikötés tisztességtelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.010/2017/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Miskolci Törvényszék 13.P.21.229/2016/14. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 168.800 (százhatvannyolcezer-nyolcszáz) Ft első-, másodfokú és felülvizsgálati együttes eljárási költséget. Megállapítja, hogy 36.000 (harminchatezer) Ft kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2007. július 4-én a peres felek jelzálogjoggal biztosított deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amelyet közjegyzői okiratba foglaltak. A szerződés III. pont 2. és 3. bekezdései szerint: „A Szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az Adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak

közokirati tanúsításaként az Adósoknak a Hitelezőknél vezetett számlái és a Hitelezők vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el. Az Adósok és a Zálogkötelezettek alávetik magukat annak, hogy a jelen közjegyzői okirat alapján az Adósok terhére fennálló kölcsön és egyéb járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a Hitelezők felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa".

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [2] A felperes módosított kereseti kérelmében a kölcsönszerződés III. pont 2. és 3. bekezdései szerinti kikötés tisztességtelenségének megállapítását kérte a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés b), j) pontjaira hivatkozással.
- [3] Az I. rendű alperes a módosított kereset elutasítását kérte. A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította a kölcsönszerződés III. pontja 2. és 3. bekezdései tisztességtelenségét. Megítélése szerint ez a szerződéses rendelkezés a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjába ütközik, mivel kizárólag a bank nyilvántartásait, számláit, bizonylatait tekinti irányadónak és fogadtatja el az adósokkal akként, hogy egyúttal a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg.
- [5] Az I. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a keresetben megjelölt kikötés a felperes feltétlen és ellenvetés nélküli elfogadására irányuló nyilatkozat. A felperes annak vetette alá magát, hogy tartozása mindenkor összegét a bank egyoldalúan állapítsa meg és a közlése alapján azt a közjegyző közokiratban tanúsítsa. Mindez a Korm. rendelet 1. § 1. bekezdésének b) és j) pontjai szerinti tilalomba ütközik.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetet elutasító határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok tévesen értelmezték a vitatott szerződéses rendelkezés tartalmát, az nem fordítja meg a bizonyítási terhet és nem jogosítja fel az alpereseket a teljesítés jogszerűsége kizárólagos megállapítására. Ezért a jogerős ítélet a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjába ütköző módon jogszabálysértő. Álláspontjának

alátámasztására többek között hivatkozott a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (a továbbiakban: Vht.) 21. §-ába a jelenleg hatályos 23/C. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. (a továbbiakban: közjegyzői tv.) 112. §-ában írtakra.

[7] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Kúria a jogerős ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [9] A Kúria a honlapján elérhető 1/2018. számú gazdasági elvi határozatban kifejtetteket változatlanul, minden részletében irányadónak tekinti. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag, a lényegét tekintve megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv.) (a továbbiakban: rPtk) 242. §-ában, a a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. 206. §-ában, a vht. 21. §-ában, a közjegyzői tv. 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg.
- [10] A perben eljáró bíróságok a per tárgyát képező szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét arra tekintettel is megállapították, hogy az a Korm. rendelet 1. § (1) bek. b) pontját is sérti. A Kúria úgy ítélte, hogy ezen okból sem tisztességtelen a perbeli szerződéses rendelkezés.
- [11] A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja a fogyasztói szerződés azon rendelkezését minősíti tisztességtelennek, amely kizárólagosan jogosítja fel a fogyasztóval szerződő felet annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. A jelen ügyben eljáró bíróságok a Korm. rendelet szabályának a jogszabályszóveggel ellentétes tartalmú alkalmazásával, tévesen állapították meg a perbeli kikötés tisztességtelenségét amiatt, hogy az I. rendű alperest a fogyasztó - nem pedig a Korm. rendelet szerint a saját - teljesítése szerződésszerűsége körében jogosítja fel egyoldalú döntésre. A Korm. rendelet hivatkozott rendelkezésének mind a nyelvtani, mind a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott

tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv 3. cikk (3) bekezdése és Mellékletének 1. m) pontja figyelembevételével történő értelmezéséből következően, az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel arra, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. A keresettel támadott szerződéses rendelkezés azonban nem tartalmaz az I. rendű alperest a megjelölt körben megillető egyoldalú jogosítványt, nem érinti (nem vonja el) az I. rendű alperessel szerződő fél - a felperes - kötelmi jogát arra, hogy az alperes szolgáltatásának megfelelőségét megítélje és minősítse [rPtk. 283. §], ezért nem minősül tisztességtelennek a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja szerint. Az ügy tárgyát képező kikötés az előzőekben, a bizonyítás körében kifejtettek szerint nem volt kizárólagos jellegűnek tekinthető a felperes tartozásának összegét, illetve a kölcsönügylet egyéb lényeges adatát illetően sem [Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.].

- [12] Mindezekre tekintettel az eljárás bíróságok, az rPtk. 209. §-ának, illetve a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjainak téves alkalmazásával állapították meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés III. pont 2. és 3. bekezdései tisztességtelen szerződéses rendelkezésnek minősülnek.
- [13] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította.

Záró rész

- [14] A Kúria döntése alapján mindhárom fokú eljárásban pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseire - az I. rendű alperesnek az első, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére. A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illetéket a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [15] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. március 20.

. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró